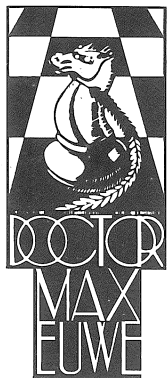

NIEUWSBRIEF

nummer 68
mei 2006

ISSN 0927-9768

Geopend:
Dinsdag t/m vrijdag
12.00-16.00 uur

MAX EUWE-CENTRUM

POSTBUS 11513 • 1001 GM AMSTERDAM

MAX EUWEPLEIN 30A • TELEFOON 020-625 7017 • FAX 020-639 2077

e-mail euwemec@xs4all.nl website <http://www.maxeuwe.nl/>

C. Visser, vice-voorzitter
K. van Harn, secretaris
A. Riemens, penningmeester

J. van den Berg
H. Böhm
F. de Grave
J. Nagel
H. Ree
G. Valk
W. Vermeend

Adviseur topschaak: J.H. Timman
Adviseur wetenschap: H.J. van den Herik
Bibliothecaris: F.F. Verbeek
Bibliotheekcoördinator: P. Kazemi
Museum en pr-coördinator: E.E. Dirksen
Financieel administrateur: A. Bezemer
Museumconservator: P. Verwilligen
Secretariaat: E.E. Dirksen en C. Lesger
Vrijwillige medewerkers: A. van Dijk, H. Kok, S. Sival,
E. Straat, F.F. Verbeek, W.G. Vijvers, C. ten Woude

Foto's: de foto op de omslag en bij het artikel van Hans Ree over de schaakbibliotheek zijn impressies van het MEC, te vinden op de website van de Ondernemersvereniging Max Euweplein: www.maxeuweplein.net. De foto's zijn gemaakt door François Hendricks.

VAN HET BESTUUR

Een terugblik op 2005

Geachte donateurs,

Het afgelopen jaar was zeer bewogen voor het Max Euwe-Centrum.

Ton Sibbing

In het voorjaar kreeg onze zeer gewaardeerde bibliotheekmedewerker Ton Sibbing te horen dat hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen vanwege longkanker in een vroeg stadium. De operatie leek eenvoudig, een stukje longweefsel zou worden weggenomen. Tijdens de ziekenhuisopname kreeg Ton een hersenbloeding met een afzijdige verlamming als gevolg. Hij zit nu thuis en medewerkers van het Centrum hebben contact met Ton. Maar werken in de bibliotheek is voor hem nu niet meer mogelijk. Daarmee heeft het MEC een belangrijke steun en toeverlaat verloren, want zijn inzichten in de schaakgeschiedenis en de bibliotheek maakten hem tot een belangrijke bron van kennis. We zijn erin geslaagd om snel een waardig opvolgster voor Ton te vinden; Parvin Kazemi heeft sinds mei tot tevredenheid het beheer van de bibliotheek op zich genomen.

Stijgende kosten

Nauwelijks bekomen van deze schrik werd het in de loop van 2005 duidelijk dat de baten van het Centrum de alsmaar stijgende kosten niet meer konden dekken. Terwijl de baten in de afgelopen vijf jaar nauwelijks zijn gestegen, zijn de kosten op het gebied van huisvesting, personeel en activiteiten sluipenderwijs toegenomen. Daarom hebben we werktijdvermindering voor ons secretariaat bij het Centrum voor Werk en Inkomen moeten aanvragen. De financiële onzekerheden hebben er ook voor gezorgd dat we in het afgelopen jaar niet het traditionele schaakfestival op het Max Euweplein konden organiseren en dat we hebben moeten afzien van een tweede Nieuwsbrief. De begroting voor het lopende jaar is nu wel sluitend, echter we hebben nog geen zekerheid voor 2008 en daarna. Naast de baten van u, de donateurs, de gemeente Amsterdam en enkele kleine sponsors hebben we behoefte aan een grote sponsor ter waarde van ruim € 30.000. We zijn zeer dankbaar dat Straet Holding BV, internationaal vastgoedbelegger, in de laatste jaren hierin heeft kunnen voorzien. Was jarenlang het Centrum geopend van dinsdag t/m vrijdag van 10.30 tot 16.00 uur, ook op de eerste zaterdag van de maand, eind 2005 werd het MEC

gedwongen – vooral vanwege het gebrek aan personele bezetting/vrijwilligers – die ene zaterdag in de maand te laten vervallen en door de week de openstelling terug te brengen van 12.00 tot 16.00 uur.

Activiteiten

Een evaluatie van het functioneren van het Centrum is een continu proces maar wordt des te belangrijker nu de financiën zo onzeker zijn. Als we kijken naar de activiteiten en de bezoekersaantallen van het Centrum kunnen we constateren dat de activiteiten op het Max Euweplein in de afgelopen jaren, na het jubileumjaar 2001, veel bezoekers hebben getrokken. Denk aan het pleinfestival, de boekenruilmarkten en de zomerschaaksimultaans van de laatste twee jaar. Binnenactiviteiten als trainingen van Jussupow en Dvoretzky bleken ook succesvol bezocht te worden. Regelmatig hebben we lezingen, boekpresentaties en zelfs de verjaardag van Jan Timman vierden we binnen onze muren. Ook in 2006 zullen we weer een pleinschaakfestival organiseren.

De kerntaken van het Centrum, bibliotheek en museum, hebben weliswaar te kampen met tanende belangstelling. Met regelmatige wisselentoonstellingen in het museum kunnen we niet de bezoekersaantallen halen die in de jaren tachtig en negentig werden bereikt. De bibliotheek kent weliswaar een beperkte groep intensieve gebruikers, maar heeft onmiskenbaar te lijden onder de opkomst van internet en (online) databases. Gegeven deze ontwikkelingen is het legitiem om te onderzoeken op welke wijze we een vitale toekomst voor het Centrum kunnen waarborgen.

Toekomst

Zonder daarbij op zaken vooruit te lopen leeft in het Centrum de gedachte dat de integratie in een groter geheel, bijvoorbeeld een denksportcentrum, synergie zou kunnen bieden. In plaatsen als Amstelveen, Apeldoorn en Bussum is het denksportcentrum, al dan niet geïntegreerd met dammende of bridgende medesporters, een succesvolle formule gebleken. In Amsterdam, dat een groot contingent aan schakers telt en zich graag wil profileren als een kennisintensieve metropool, kan een dergelijke trekpleister een warme voedingbodemp krijgen. Plannen om tot een dergelijk denksportcentrum in Oud-Zuid te komen, zijn in ontwikkeling.

Daarnaast onderzoekt het Max Euwe-Centrum in hoeverre het een functie kan hebben in het stimuleren van schoolschaak en het schaken onder allochtonen. In de grote steden is de helft van de scholieren 'zwart' en daar zijn relatief weinig schakers. Voor deze laatstgenoemde plannen zijn onder andere gesprekken gaande met de nationale schaakbond en de schaakacademie.

Steun

Tot slot wil ik u, de donateurs, vragen in 2006 wederom de activiteiten van het Max Euwe-Centrum financieel te ondersteunen. Rondom deze tijd zal daartoe een acceptgiro in uw brievenbus vallen. Donateurs betalen € 12,50 per jaar, een ruimere bijdrage is altijd welkom. Sommige donateurs hebben reeds enkele jaren niet gedoneerd aan het Max Euwe-Centrum, zij zijn wel de Nieuwsbrief blijven ontvangen. We willen alsnog vragen een donatie te overwegen, indien dit niet schikt zullen we er van uitgaan dat u geen donateur van het centrum meer bent.

Indien u ideeën voor sponsoring hebt of wilt reageren op dit schrijven dan kan dit op het volgende e-mailadres: albert.riemens@galderma.com.

Met dank en vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

Albert Riemens
penningmeester

Plannen voor 2006

De Stichting Max Euwe-Centrum is opgericht op 22 september 1982. Ze kan haar werk doen bij de gratie van circa 1400 donateurs, kleinere en grotere sponsors (tot de laatste categorie, grotere sponsors, behoren anno 2006 Straet Holding BV, de gemeente Amsterdam en de KNSB). Sponsoring is van essentieel belang om het voortbestaan van het Max Euwe-Centrum mogelijk te maken.

Het MEC stelt zich in 2006 ten doel:

- in de zomer een aantrekkelijk schaakfestival te houden op het Max Euweplein, met onder meer simultaans van grootmeesters, snelschaken, jeugd-

- demonstraties of -competities en schaaklessen (een activiteit die afhankelijk is van extra sponsoring)
- los daarvan andere schaakactiviteiten te organiseren op het Max Euweplein of daarbuiten (ook afhankelijk van extra sponsoring)
- een gelegenheidsexpositie te organiseren in het museum
- het tweemaal uitgeven van een Nieuwsbrief voor de donateurs
- het museum en studiecentrum vier uur per dag gedurende vier werkdagen per week open te stellen voor bezoekers
- tweemaal een boeken(ruil)markt te houden in het MEC
- de bibliotheek levendig te houden.

Daarnaast wil het MEC rondleidingen begeleiden voor groepen (en individuen) in het centrum/museum, schaakevenementen binnen bedrijven mogelijk maken, ruimte bieden in het centrum aan cursussen (mogelijk in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Schaakbond), ontplooiën van andere activiteiten in het schaakcentrum die de schaaksport stimuleren, zoals lezingen, workshops, trainingen e.d. Met de hoofdsponsor is afgesproken dat het MEC in 2006 gaat onderzoeken of er een groot schaakevenement kan worden gehouden (in het najaar van 2007), gefinancierd door de sponsor en georganiseerd door het MEC.

Ook onderhoudt het MEC een website.

BEGROTING 2006

BATEN	
Donateurbijdragen	18.500
Waarderingsubsidie Gem. Amsterdam	27.400
KNSB	14.000
Sponsoren	35.000
	€ 94.900
LASTEN	
Personeelskosten*	28.700
Huisvestingskosten	37.000
Nieuwsbrief	3.000
Afschrijvingen	2.300
Activiteiten	4.900
Overige kosten	19.000
	€ 94.900

* In 2006 is de personele bezetting als volgt:

- een secretariaatsmedewerker (16 uur per week)
- een medewerker van Maatwerk (fulltime) t.b.v. de bibliotheek

Om al deze activiteiten te kunnen ontplooiën is verder de hulp van vrijwilligers noodzakelijk. Het bestand aan vrijwilligers is in 2005 sterk uitgedund. Enkelen zijn ermee gestopt, anderen hebben anderszins hun inzet moeten terugschreeven.

Namens het bestuur,
Ko van Ham, secretaris

BOEKEN

Openingen

Jeroen Bosch (ed.), *SOS – Secrets of Opening Surprises 3*. New in chess, Alkmaar 2005. 144 pagina's, 18,95 euro.

De *Secrets of Opening Surprises*, samengesteld door Jeroen Bosch, is bedoeld voor spelers die zo snel mogelijk platgetreden paden van de openingstheorie willen verlaten. Het derde deel bestaat uit zeventien hoofdstukken, waarin aan de hand van een aantal partijen openingsideeën worden uitgewerkt. In het eerste hoofdstuk staan aanvullingen op het vorige deel. Door de uitgever is een prijs uitgelooft voor de

beste partij met de SOS-variant. Het boek verschijnt tweemaal per jaar.

In deel 3 zijn bijdragen gepubliceerd van onder anderen de grootmeesters Beljavski, Flear, Gurevich, Rogers, Michalchishin en Romanishin.

Biografie

Cezary W. Domanski/Tomasz Lissowski, *Der Grossmeister aus Lublin. Wahrheit und Legende über Johannes Hermann Zukertort*. Exzelsior Verlag, Berlin 2005. 285 pagina's, 29 euro.

Tot de grote meesters van de negentiende eeuw behoorde Johannes Zukertort (1842-1888). Onlangs verscheen een uitgebreide biografie van hem van de Poolse schrijvers Cezary Domanski en Tomasz Lissowski. Jarenlang bronnenonderzoek ging eraan vooraf om zijn levensloop in kaart te brengen. Behalve een sterke speler was Zukertort ook een groot fantast. Geboren in Polen vestigde hij zich in 1872 in Engeland, waar hij zich voordeed als een homo universalis. Zo beweerde hij dat hij was opgeleid tot arts, tien talen beheerste, een kenner was op het gebied van de literatuur en theologie, een begaafd musicus en nog veel meer. Een begaafd causeur was hij in ieder geval wel. Zijn praatjes hielden meer dan een eeuw stand, totdat in 1988 de Duitse schrijver Ulrich Grammel na grondig onderzoek vaststelde dat zijn fantastische verhalen sterk overdreven waren. De schaakcarrière van Zukertort wordt uitvoerig beschreven. Hoogtepunt was zijn overwinning in 1883 in Londen, waar hij Steinitz drie punten voorbleef. In dat toernooi speelde hij zijn beroemde partij tegen Blackburne. Deze triomf was aanleiding om een tweekamp te organiseren tegen Steinitz, die als de sterkste speler ter wereld werd beschouwd. De strijd vond begin 1886 plaats in verschillende steden in de Verenigde Staten en was de eerste officiële wereldkampioenschapsmatch. Winnaar was hij die tien winstpunten behaalde, remises telden niet mee. Aanvankelijk nam Zukertort een voorsprong van 4-1, maar na tien partijen was de stand weer gelijk. Zukertorts zenuwgestel bleek in het vervolg niet tegen de spanningen bestand en Steinitz won betrekkelijk gemakkelijk (+10-5=5). Op 29 maart 1886 werd Steinitz tot wereldkampioen uitgeroepen. Na afloop verklaarde Zukertort dat de klimatologische omstandigheden in New Orleans, waar het laatste gedeelte van de tweekamp werd gehouden, hem parten had gespeeld. Gebroken keerde Zukertort naar Londen terug, waar hij twee jaar later overleed, daags nadat hij een beroerte had gekregen tijdens een vrije partij in het befaamde schaakcafé Simpson's Divan. De uitgave is geïllustreerd met unieke afdrukken van persoonlijke documenten van Zukertort, zijn tijdgenoten, tekeningen en karikaturen. Dit is de eerste

publicatie van de Ken Whyld Association, een organisatie die zich ten doel stelt een database met alle bestaande schaakboeken op te zetten en de schaakcultuur in het algemeen wil stimuleren.

Smyslov

Vasilij Smyslov, *Alla ricerca dell'armonia*; 1935-2001, Caissa Italia, 2005.

Vorig jaar bezocht een Italiaanse uitgever van schaakboeken het MEC en liet enkele exemplaren van zijn laatste uitgaven achter. Een daarvan is dit boek van Smyslov, dat een vertaling is van Vpoiskach *garmonii* (Op zoek naar harmonie), dat in 1979 in het Russisch werd gepubliceerd. Het is niet waarschijnlijk dat een Nederlandse lezer de voorkeur geeft aan een vertaling in het Italiaans, terwijl er toch ook een Engelse uitgave bestaat (Cadogan Chess, 1995), maar dit boek bevat enkele extra's ten opzichte van vorige vertalingen. De oorspronkelijke editie bestaat uit een korte autobiografie en 125 partijen. Dit boek begint met een interview dat de vertalers hadden met Smyslov in Moskou in 2003 (Toen de bejaarde grootmeester eenmaal op zijn praatstoel zat, werd het meer een monoloog). Na overleg met Smyslov werden partijen uit zijn 'tweede jeugd' toegevoegd, waaronder drie remises: Timman (1979), Kasparov (1984) en het computerprogramma Rebel Century (2000). In totaal bevat het boek 127 partijen, waarvan 24 niet eerder in boekvorm beschikbaar waren (Ik heb niet nagegaan welke partijen uit de oorspronkelijke editie zijn weggelaten). Ruime aandacht wordt gegeven aan Smyslovs partijen tegen de dames in de toernooien met de veteranen (6 partijen). Tot slot volgt nog een interview met Sergej Rosenberg uit 2001.

De uitvoering van het boek is uitstekend met duidelijke diagrammen en geïllustreerd met foto's. Nadere informatie over alle uitgaven is te vinden op de website <http://www.caissa.it>.

Wim Vijvers en Evert Straat, vrijwillige medewerkers van het MEC

- demonstraties of -competities en schaaklessen (een activiteit die afhankelijk is van extra sponsoring)
- los daarvan andere schaakactiviteiten te organiseren op het Max Euweplein of daarbuiten (ook afhankelijk van extra sponsoring)
- een gelegenheidsexpositie te organiseren in het museum
- het tweemaal uitgeven van een Nieuwsbrief voor de donateurs
- het museum en studiecencentrum vier uur per dag gedurende vier werkdagen per week open te stellen voor bezoekers
- tweemaal een boeken(ruil)markt te houden in het MEC
- de bibliotheek levendig te houden.

Daarnaast wil het MEC rondleidingen begeleiden voor groepen (en individuen) in het centrum/museum, schaakevenementen binnen bedrijven mogelijk maken, ruimte bieden in het centrum aan cursussen (mogelijk in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Schaakbond), ontplooiën van andere activiteiten in het schaakcentrum die de schaaksport stimuleren, zoals lezingen, workshops, trainingen e.d. Met de hoofdsponsor is afgesproken dat het MEC in 2006 gaat onderzoeken of er een groot schaakevenement kan worden gehouden (in het najaar van 2007), gefinancierd door de sponsor en georganiseerd door het MEC.

Ook onderhoudt het MEC een website.

BEGROTING 2006

BATEN	
Donateurbijdragen	18.500
Waarderingsubsidie Gem. Amsterdam	27.400
KNSB	14.000
Sponsors	35.000
	€ 94.900
LASTEN	
Personeelskosten*	28.700
Huisvestingskosten	37.000
Nieuwsbrief	3.000
Afschrijvingen	2.300
Activiteiten	4.900
Overige kosten	19.000
	€ 94.900

* In 2006 is de personele bezetting als volgt:

- een secretariaatsmedewerker (16 uur per week)
- een medewerker van Maatwerk (fulltime) t.b.v. de bibliotheek

Om al deze activiteiten te kunnen ontplooiën is verder de hulp van vrijwilligers noodzakelijk. Het bestand aan vrijwilligers is in 2005 sterk uitgedund. Enkelen zijn ermee gestopt, anderen hebben anderszins hun inzet moeten terugschroeven.

Namens het bestuur,
Ko van Ham, secretaris

BOEKEN

Openingen

Jeroen Bosch (ed.), *SOS - Secrets of Opening Surprises 3*. New in chess, Alkmaar 2005. 144 pagina's, 18,95 euro.

De *Secrets of Opening Surprises*, samengesteld door Jeroen Bosch, is bedoeld voor spellers die zo snel mogelijk platgetreden paden van de openingstheorie willen verlaten. Het derde deel bestaat uit zeventien hoofdstukken, waarin aan de hand van een aantal partijen openingsideeën worden uitgewerkt. In het eerste hoofdstuk staan aanvullingen op het vorige deel. Door de uitgever is een prijs uitgelooft voor de

beste partij met de SOS-variant. Het boek verschijnt tweemaal per jaar.

In deel 3 zijn bijdragen gepubliceerd van onder anderen de grootmeesters Beljavski, Flear, Gurevich, Rogers, Michalchishin en Romanishin.

Biografie

Cezary W. Domanski/Tomasz Lissowski, *Der Grossmeister aus Lublin. Wahrheit und Legende über Johannes Hermann Zukertort*. Exzelsior Verlag, Berlin 2005. 285 pagina's, 29 euro.

In 2005 leed het Max Euwe-Centrum een groot verlies: Kees Snoep overleed op 26 juni. Een ieder die Kees Snoep heeft ontmoet, vergeet hem niet. Zie ook het In Memoriam van Henk Wille, de bedenker en allereerste voorzitter van het Max Euwe-Centrum.

Kees Snoep, Wille's opvolger als MEC-voorzitter, ontwikkelde de aanvankelijke bestuursvisie verder. Het Max Euwe-Centrum opereerde in die jaren – 1988 tot circa 1997 – hoe langer hoe professioneler. Mede dankzij Snoeps professionele vaardigheden en ervaring op bestuursgebied, nationaal als voorzitter van het Nederlands Instituut voor Registeraccountants, van Paardekoooper & Hoffman (tegenwoordig Mazars), internationaal als president van de internationale federatie van registeraccounts.

Kees Snoep stelde bindende elementen in zoals o.a. een tweewekelijks stafoverleg, een vierwekelijks vrijwilligersoverleg, eindejaarsdiner, plus beleidsdagen. Elk jaar werden deze brainstormdagen met de bezoldigde MEC-krachten belegd, met een schriftelijk beleidsplan voor de korte- en langetermijn als resultaat. Ook tijdens die dagen bleek dat Kees' interesse niet slechts cijfers betrof.

Zijn belangstelling voor mensen was oprecht en groot, zo ook zijn interesse voor kunst. Daaraan paarde hij een creatieve geest en een – ogenschijnlijk – oneindig doorzettingsvermogen. Een bloeitijd voor het museum en daardoor ook voor de bibliotheek en schaakacademie, kortom voor het héle Max Euwe-Centrum. Dank, véél dank – ook mijn persoonlijke – aan Kees Snoep voor zijn gepassioneerde, stimulerende inzet. En dank aan zijn familie die hem tijdens deze energie slurpende MEC-jaren – naar mijn mening – al (te) veel moest missen. Hen wens ik sterkte.

In de geest van Kees Snoep is het MEC nog steeds een pleisterplaats voor verschillende schaakactiviteiten. Denk aan de – bijna traditionele – jaarvergaderingen van de Nederlandse Bond van Correspondentieschakers en ARVES, in 2005 op respectievelijk 9 en 23 april. En aan de KNSB-jeugdtraining in januari door Internationaal Grootmeester Artur

Yusupov die persoonlijk Max Euwe gekend heeft. Yusupov beschouwde, zoals zovele echte schakers, het Centrum met heilig ontzag. En de training in september door Jop Delemarre aan de beloften van de Nederlandse damestop.

Deloitte sponsorde vijf simultaans op zaterdagen in juli, augustus en september op het Max Euweplein. Deze kwamen ook tot stand dankzij de medewerking van de Irish Pub die tafeltjes en stoeltjes ter beschikking stelde.

Aan de wens van de – na de dood van Ken Whyld opgerichte – Ken Whyld Association werd van 15 tot en met 17 september tegemoetgekomen. Het MEC gonsde als vanouds door bezoekers uit alle windstreken. De KWA hield een algemene ledenvergadering waarin op vrijdag 16 september met champagne het startsein van de hommage aan Whyld in de vorm van een minitentoontelling in het MEC gegeven werd. De door vormgever Prospèr Verwilligen ontworpen en ingerichte vitrine bleef tot 6 maart 2006 (= geboortedag van KW) intact (zie ook www.kwabc.com). Op zaterdag 17 september was de gecombineerde boekenmarkt van MEC en KWA een groot succes. Ook oude bekenden wisten hun weg naar het MEC weer te vinden en maakten kennis met mevrouw Parvin Kazemi. Zij vervult sinds 1 juni 2005 de functie van bibliotheekcoördinator (als opvolger van Ton Sibbing wiens detachering bij het MEC wegens ziekte door zijn formele werkgever beëindigd is). Voor het MEC overtrof deze najaarsboekenmarkt die van eind mei 2005 die ook succesrijk te noemen viel. Evenals in 2004 hield de MEC-accountant PriceWaterhouseCoopers op 19 november zijn bedrijfstoernooitje in de MEC-ruimten.

Er is veel gebeurd in 2005 én gerealiseerd, ondanks het ontberen van zo'n acht tot negen voornamelijk vrijwillige medewerkers die wegens ziekte of hoge leeftijd van het MEC in de loop van het jaar afscheid namen.

De Museumcommissie kwam in 2005 slechts drie keer bijeen. Zonder een jaarlijks liefst realistisch museumbudget vraagt deze commissie zich af welk nut haar

bijeenkomsten nog dienen. Een door de inmiddels uit alle functies teruggetreden Leo Diepstraten (medeoprichter, voormalig secretaris van het MEC) gedeelde ervaring.

Het terugbrengen van de arbeidsuren met meer dan 50% van ondergetekende, sinds 1989 de enige kracht in vaste dienst van de Stichting Max Euwe-Centrum, heeft vanaf 1 november 2005 beperkende invloed op al haar werkzaamheden, ook die van museumcoördinator. Het is niet meer mogelijk gebleken om aan externe verzoeken om bij te dragen aan schaakexposities (bijvoorbeeld die van schaakkunst.nl) te voldoen. Aan het eind van het eerste halfjaar van 2006 komt de Museumcommissie bij elkaar om de situatie te heroverwegen.

2006 begon met een verlies. De heer E.Th. Waaldijk, een oude bekende van het MEC, overleed op 31 december 2005. De heer Waaldijk kent faam door zijn speciaal voor en door kinderen gemaakte schaakspellen. Zijn collectie omvatte ruim tachtig pareltjes. In de voormalige MEC-locatie aan de Paleisstraat was zijn eerste expositie, die in kleinere omvang herhaald werd aan het Max Euweplein.

Eind februari richtte de Happy Kids Foundation een speciaal verzoek aan het Max Euwe-Centrum. Deze stichting brengt ernstig zieke kinderen in contact met hun idolen. Jan Timman, adviseur van het MEC, was het idool van een van die kinderen. Of Timman in het MEC geïnterviewd mocht worden. Vanzelfsprekend. Op 27 februari ontving het MEC ouders, het schakende broertje plus de twee schakende zusjes van de schakende interviewer. Dat Timman na het interview nog een simultaan gaf, was een ander hoogtepunt. De meest verrassende – volgens Timman hem nog nooit gestelde – vraag was: welke vier personen zou u willen interviewen?

In maart ontving het MEC de jubilerende schaakclub VDS uit Beekbergen en vergaderde het bestuur van de Ken Whyld Association in het MEC. Bij deze gelegenheid werd de hommage aan Whyld afgebroken.

Begin april was weer de jaarvergadering van de – dit najaar jubilerende – Nederlandse Bond van Correspondentieschakers.

Verscheidene illustere bezoekers mochten we al begroeten, zoals Bessel Kok, die zich tegen Iljumzhinov kandidaat gesteld heeft voor het presidentschap van de Wereldschaakbond FIDE (de verkiezing is in Turijn in mei 2006); Internationaal Grootmeester Yasser Seirawan in gezelschap van prof. Hanan W. Russell, die het MEC enige jaren geleden een door Bobby Fischer handgeschreven stukje papier schonk.

Wat zit er nog in het vat?

- De ruilboekenmarkt op 27 mei aanstaande. Tot en met 12 mei kunt u als particulier een plaatsje reserveren. Momenteel zijn de bibliotheekcollega's druk bezig de boekerie van wijlen de heer Vondeling te verwerken. Een prachtige schenking waarvoor we mevrouw Vondeling hartelijk danken.
- Op 10 juni 2006 de bijeenkomst van ARVES.
- Op de eerste zaterdag van juli 2006 het Schaakfestival. Dit jaar ook gesponsord door de Ondernemersvereniging van het Max Euweplein. U komt toch?

En laat ik het belangrijkste niet vergeten. Een ieder die het MEC in het afgelopen jaar materieel en immaterieel heeft begunstigd, heel hartelijk dank

Eveline Dirksen, museum en pr-coördinator

Evensals in 2004 werd er afgelopen zomer weer volop geschaakt op het Max Euweplein. Er waren zomersimultaans, georganiseerd door het Max Euwe-Centrum, met Artur Yusupov, Genna Sosonko, Zaoquin Peng, Daniel Stellwagen en Hans Ree. De laatste sloot de reeks af op zaterdag 10 september. Deze simultaans werden gesponsord door Deloitte.

Dankzij sponsoring door Deloitte en de Ondernemersvereniging Max Euweplein kan er deze zomer weer een schaakfestival gehouden worden op het Max Euweplein. Op zaterdag 1 juli is iedereen weer welkom vanaf 11.30 uur om gratis deel te nemen aan een (klok)simultaan of een andere activiteit (voor kinderen). Men kan er snelschaken, een schaakles volgen, naar schaakvideo's kijken in het MEC, kortom: we willen er weer een fijne schaakzaterdag van maken. Het programma van die dag is vanaf juni te zien op de website van het MEC.

BIBLIOTHEEK

Gespecialiseerd en toch gebruiksvriendelijk

Kort na elkaar vroegen twee mensen me hoeveel schaakboeken ik had, eerst een buurman, die zelf wel veel boeken heeft, maar niets over schaken. 'Tegen de drieduizend,' zei ik. Hij was verbaasd: 'Zoveel boeken over een spel? Hoe kan dat?'

Kort daarna werd dezelfde vraag gesteld door de eigenaar van de schaakboekwinkel Le Due Torri in Bologna, en ik gaf hetzelfde antwoord. De boekhandelaar was ook verbaasd, maar op een andere manier: 'Maar u bent toch een gerespecteerd schaakjournalist, hoe kunt u dan uw werk doen met slechts drieduizend boeken?'

Ik legde hem uit dat ik dicht bij het Max Euwe Centrum woonde, waar een grote schaakbibliotheek was. Toen begreep hij het.

Zou ik echt mijn werk niet kunnen doen zonder onze bibliotheek? Dat is misschien wat overdreven. Maar het is zeker dat er meer fouten zouden hebben gestaan in mijn artikelen en dat ik een aantal ervan niet had kunnen schrijven.

Er zijn in onze bibliotheek ongeveer 12.000 boeken, het ligt er een beetje aan hoe je telt. Een kleine kern komt uit het bezit van Max Euwe zelf. In de loop der jaren is met een bescheiden budget het een en ander aangekocht, maar de overgrote meerderheid van de boeken komt uit schenkingen van particuliere verzamelaars.

De Koninklijke Bibliotheek in Den Haag heeft meer schaakboeken, maar de bibliotheek van het MEC is gebruiksvriendelijker. Bij de KB kan je boeken aanvragen, slechts een paar tegelijk, en dan moet je er een halfuur op wachten. Bij het MEC kunnen de boeken meteen uit de kast worden aangereikt.

Voor een onderzoeker is het wachten op aangevraagde boeken erg lastig. Hij zoekt iets op in een boek en merkt daardoor dat hij een ander boek nodig heeft, waar hij eerst niet aan gedacht had. Van het een komt het ander en binnen de kortste keren zit hij met twintig boeken voor zich. Dat 'binnen de kortste keren' geldt bij het MEC, helaas niet meer bij de KB.

In de vitrine naast het bureau waar onze dienstdoende vrijwilliger zit, zijn de parels van de MEC-bibliotheek uitgestald. Het oudste boek is uit 1584: *Il giuco de gli schacchi di Rui Lopez, Spagnuolo*. Het is een Italiaanse vertaling, gedrukt in Venetië, van het beroemde boek van de Spaanse priester Ruy López de Segura dat in 1561 verscheen, met de raadgeving om het schaakbord altijd zo te plaatsen dat het licht in de ogen van de tegenstander wordt weerkaatst.

Zo liggen er meer dingen in de vitrine die een verzamelaar zouden doen watertanden, bijvoorbeeld het boek met de titel *Alekhines Partien 1922-1935*. Het is handgeschreven en er bestaat maar één exemplaar van. Onze bibliothecaris Ton Sibbing heeft door handschriftvergelijking ontdekt dat het geschreven

is door de Hongaar Géza Maróczy, die secondant van Euwe was bij de match om het wereldkampioenschap in 1935. Hij had de partijen van Aljechin voor Euwe verzameld en, meestal tot ongeveer de twintigste zet, in het boek geschreven.

Dit op het eerste gezicht onaanzienlijke boek met de slappe felrode kaft kan een heilig boek voor de Nederlandse schaakgemeenschap genoemd worden. Het leverde een belangrijke bijdrage aan Euwes wereldkampioenschap en daardoor aan de bloei van het Nederlandse schaak tot in de moderne tijd toe. De onderzoeker gaat het niet om de waardevolle parels van de collectie, hoe interessant ook, maar om het totaal. Ik vroeg Sibbing hoeveel van die onderzoekers, mensen die zelf publiceren over hun bevindingen, er in het MEC komen. 'Zo'n 50 per jaar, maar sommigen komen natuurlijk vaak,' zei hij.

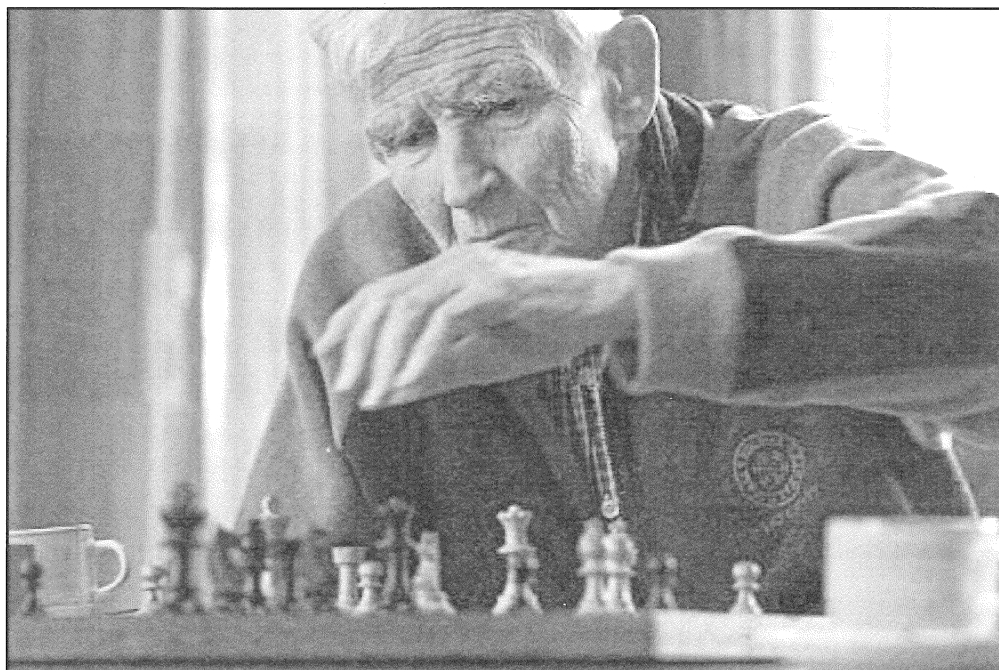
Het is niet erg veel, maar zo is dat nu eenmaal met gespecialiseerde bibliotheken. Wie van grote aantallen houdt moet bedenken dat de publicaties die door de bibliotheken tot stand kunnen komen, door duizenden gelezen worden. Zonder onze bibliotheek was de internationale schaakliteratuur armer geweest. Van Sibbing, die het afgelopen jaar door ziekte zijn functie niet kon vervullen, had ik vaak het idee dat hij van alle boeken niet alleen wist waar ze stonden, maar ook wat er in stond. Dat kan natuurlijk niet, maar het leek zo.

Ik herinner me dat ik in 1999 in de bibliotheek kwam om iets op te zoeken over Catharine Roodzant, die een paar dagen daarvoor was gestorven, 102 jaar oud. Sibbing zei: 'Je hebt gezien dat de jaartallen in de overlijdensadvertentie niet kloppen?' Het ging om de jaren waarin ze dameskampioen van Nederland was geworden. Dat de jaartallen niet klopten was me niet opgevallen, maar ik kon in de oude tijdschriften makkelijk nagaan dat Sibbing gelijk had.

Hoe kon hij dat weten? Door zijn jarenlange verblijf in de bibliotheek leek de kennis en wijsheid die daar te vinden was door zijn huid in zijn brein te zijn doorgesijpeld en ik benijdde hem daarom.

Hans Ree
lid Algemeen Bestuur MEC

In de zomer van 2005 overleed Kees Snoep, oud-voorzitter van het Max Euwe-Centrum. Zijn voorganger schreef in juli deze herinnering.

Op 26 juni 2005
speelde Kees Snoep zijn
laatste partij...

...hij won.

Dezer dagen kreeg ik de droeve mededeling dat Kees Snoep is overleden. Voor zijn familie en vrienden een groot verlies. Een verlies dat ook geldt voor het Max Euwe-Centrum.

Bij zo'n mededeling gaan de gedachten terug naar de tijd dat Kees deel ging uitmaken van het bestuur. Er was een vacature van penningmeester. Tijdens een van de grote schaaktoernooien in Krasnapolski wees iemand mij op de persoon van Kees. Ik nam contact met hem op en kort daarna ontmoette ik hem. Op mijn vraag of hij interesse had in de functie antwoordde hij direct positief. Het Centrum interesseerde hem.

Al spoedig bleek dat Kees eigenlijk meer was dan alleen maar de man die het budget bewaakte. Hij zag in dat het aanboren van nieuwe bronnen een must was om het Centrum in stand te kunnen houden. Mede door zijn relaties gelukte het hem om de financiële positie van het MEC te verbeteren.

Daar bleef het niet bij. Het Centrum moest verhuizen omdat de 'De Grote Club' op de Dam niet langer beschikbaar was. Kees heeft zich enorm ingespannen om een nieuw onderkomen te realiseren. Samen met toenmalig medebestuurder Leo van der Kar gelukte het hem om in 1986 het huidige onderkomen, gelegen aan het Max Euweplein, te huren. Dat daar de nodige financiële acties aan te pas kwamen laat zich denken.

Toen ik als voorzitter eind jaren tachtig aftrad, was het eigenlijk vanzelfsprekend dat Kees de voorzittershamer van mij overnam. Van de zijlijn heb ik zijn functioneren kunnen waarnemen. Veel bewondering heb ik voor de niet-aflatende ijver waarmede hij, eigenlijk dagelijks, in de weer was om het Centrum zijn plaats in de schaakwereld te geven.

Zo wist hij in 1989 de Internationale Schaakacademie 'Max Euwe' te introduceren. Meerdere malen heeft het MEC al gediend als studiecentrum voor de opleiding van jongere schakers.

Kees Snoep was een sportman. Dit blijkt uit de uitgave Liber Amicorum, die is uitgegeven ter gelegenheid van het afscheid van Kees van zijn maatschap Paardekooper & Hoffmann op 31 december 1985.

Theo Fafié wijdt er in genoemd boekwerk een hoofdstuk aan. Schaken, tennissen, schaatsen en veldsporten hadden zijn belangstelling. Maar ook dammen trok zijn aandacht. Op 15-jarige leeftijd was hij een verdienstelijk dammer. Wat de denksporten betreft bleef het daar niet bij. Er verschenen van zijn hand publicaties over de schaaksport. Kees was op 16-jarige leeftijd voorzitter van de Lutherse Dam- en Schaakvereniging LD&SV. Een jongensclub. Naar hij mij eens vertelde vond in zijn tweede huis in het Limburgse periodiek een schaaktoernooi (vierkamp) plaats waaraan vrienden van hem meededen. Een gezelligheidsweekend, maar waar fel om de punten werd gestreden!

Met Kees Snoep is een beminnelijk persoon heengegaan. Een ijverige persoonlijkheid met een groot doorzettingsvermogen. Het was een eer hem te leren kennen en met hem te mogen werken. Wij zijn hem veel dank verschuldigd!

Henk Wille
voorzitter MEC 1982-1989

De Nieuwsbrief is bestemd voor de donateurs van het Max Euwe-Centrum. U kunt de Nieuwsbrief regelmatig ontvangen door donateur te worden van de Stichting Max Euwe-Centrum, door een bedrag van minimaal € 15,00 per kalenderjaar (meer mag ook) over te maken op Postbankrekeningnummer 5401670 t.n.v. Max Euwe-Centrum te Amsterdam. Of door te bellen: 020-6257017, waarbij u advies omtrent de betaling mag verwachten.

FINANCIËN

De activiteiten van het Max Euwe-Centrum worden financieel mogelijk gemaakt door:
Stræt Holding B.V., NRC Handelsblad, de Koninklijke Nederlandse Schaakbond en de Gemeente Amsterdam.

SCHAAKFESTIVAL

Zaterdag 1 juli vanaf 11.30 uur zijn er diverse schaakactiviteiten op het Max Euweplein. Zes grootmeesters zullen (klok)simultaans verzorgen, men kan snelschaken tegen De Beer. Een openbare les volgen, video's bekijken en er zijn activiteiten voor kinderen. Het programma van die dag staat in juni op de website van het MEC.

BOEKEN(RUIL)MARKT

Zaterdag 27 mei is er weer een boeken(ruil)markt in het MEC van 11.00 tot 14.00 uur. Standhouders wordt gevraagd zich minimaal twee weken tevoren aan te melden bij het MEC.

BIJEEENKOMST

10 juni ARVES (Alexander Rueb Vereniging voor Schaakeindspelstudie).

OPEN

Openingstijden MEC

Vanaf 1 november 2005 zijn de openingstijden van het MEC: dinsdag t/m vrijdag van 12.00 tot 16.00 uur.

Het Max Euwe-Centrum geniet ook (fin)materiële steun, namelijk van: Deloitte, PwC, Chess Base, Corel, Nederlandse Gasunie, Network Associates /McAfee, New In Chess, Galdema Nederland, Ondernemersvereniging Max Euweplein

Het Max Euwe-Centrum stelt goede ideeën op prijs. Degenen die met ons mee willen denken over mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld (schaak)-tentoonstellingen of andere activiteiten, worden verzocht ons daarvan op de hoogte te stellen.

Schaakboekenverzamelingen kan men legateren aan de Stichting Max Euwe-Centrum. Als u daarover denkt of iemand kent met deze gedachte, houden wij ons van harte aanbevelen.